

Vijf sporen aanpak:

1.1 Groepsniveau

Leraren hebben een sleutelrol in de aanpak van het pesten. Zij zijn de eerst verantwoordelijken voor de aanpak van het pesten. Het is belangrijk dat zij pesten vroegtijdig signaleren en effectief bestrijden. De leraren worden ondersteund door de Intern Begeleider die, als het nodig is, ook buiten de klas met individuele kinderen of met groepjes kinderen aan de slag gaat.

1.2 De ouders

In deze fase zal de leerkracht of de intern begeleider, afhankelijk van de ernst van de zorg, de ouders op de hoogte stellen. Desnoods zal er een door school georganiseerd gesprek plaatsvinden met alle ouders uit de groep om te praten over de oplossing. Leerkracht(en) en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing. De leerkracht biedt altijd hulp aan het gepeste kind en begeleidt de pester, indien nodig in overleg met de ouders en/of externe deskundigen.

2.1 Hulp aan de pester

Er wordt uiteraard met de pester gesproken. Dit kan een probleemoplossend gesprek zijn (op zoek naar de oorzaak) om vervolgens de gevoeligheid voor wat hij met het slachtoffer uithaalt te vergroten, gekoppeld aan afspraken met evaluatiemomenten.

Het advies is om de pester even de gelegenheid te bieden om zijn leven te beteren alvorens zijn ouders bij zijn wangedrag te betrekken. Natuurlijk is dit wel afhankelijk van de ernst van het pestgedrag.

2. 2 Begeleiding van de pester

- Praten; zoeken naar de reden van het ruzie maken/pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling buitengesloten voelen)
 - Laten zien wat het effect van zijn/haar gedrag is voor de gepeste.
 - Excuses aan laten bieden
 - In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft
 - Pesten is verboden in en om de school: wij houden ons aan deze regel; straffen als het kind wel pest – belonen (schouderklopje) als kind zich aan de regels houdt
 - Kind leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de 'stop-eerst-nadenken-houding' of een andere manier van gedrag aanleren.
 - Contact tussen ouders en school; elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind; wat is de oorzaak van het pesten?
- * Oorzaken van pestgedrag kunnen zijn:
- Een problematische thuissituatie
 - Voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen)
 - Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt
 - Voortdurend met elkaar de competitie aangaan
 - Een voortdurende strijd om de macht in de klas of in de buurt
 - Zoeken van een sport of club; waar het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn
 - Inschakelen hulp; sociale vaardigheidstrainingen; Jeugdgezondheidszorg; huisarts; GGD

3. Hulp aan het gepeste kind

Uiteraard moet ook hulp aan het slachtoffer worden geboden. Kinderen die voortdurend worden gepest, kunnen op verschillende manieren reageren. De meeste kinderen worden passief en zitten er duidelijk mee. Een enkel gepest kind gaat zelf uitdagen.

Beide vormen van gedrag zijn 'aangeleerd', in de zin van 'reacties op uitstoting'. Dit gedrag kan ook weer afgeleerd worden.

In dit geval zijn bijvoorbeeld sociale vaardigheidstraining, op zelfverdediging, kanjertraining goede interventies.

3.1 Begeleiding van de gepeste leerling

Medeleven tonen en luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest

Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten

Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken. De leerling in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren.

Zoeken en oefenen van een andere reactie bijvoorbeeld je niet afzonderen

Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest.

Nagaan welke oplossing het kind zelf wil

Sterke kanten van de leerling benadrukken

Belonen (schouderklopje) als de leerling zich anders/beter opstelt

Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s)

Het gepeste kind niet overbeschermen bijvoorbeeld naar school brengen of 'ik zal het de pesters wel eens gaan vertellen'. Hiermee plaats je het gepeste kind in een uitzonderingspositie waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen.

4. Hulp aan de zwijgende middengroep

Om de zwijgende middengroep tot bondgenoot in de strijd tegen het pesten te maken zijn de volgende acties mogelijk:

- Pesten aan de orde stellen in de klas bijvoorbeeld door aandacht voor dit pestprotocol en het onderwerp regelmatig terug te laten komen. Telkens in andere bewoordingen en ook gebruikmakend van verschillende werkvormen.

- Als een leraar met de klas spreekt over pesten, is het raadzaam geen pestsituatie in de klas als uitgangspunt te nemen, maar het onderwerp daar bovenuit te tillen. Gebeurt dit niet dan kan de klas het probleem ontkennen, bagatelliseren, het slachtoffer de schuld geven of zeggen dat het maar een grapje is. Of de pesters gaan het slachtoffer voor zijn klikken bestraffen.

- Via rollenspel het buitengesloten zijn aan den lijve ondervinden.

5.1 Ouders van gepeste kinderen:

a) Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.

b) Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.

c) Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken

d) Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen.

e) Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport

f) Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt

5.2 Ouders van pesters:

a) Neem het probleem van uw kind serieus

b) Raak niet in paniek: elk kind loopt kans een pester te worden

c) Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen

d) Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet

e) Besteed extra aandacht aan uw kind

f) Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport

g) Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind

h) Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat

5.3 Alle andere ouders:

a) Neem de ouders van het gepeste kind serieus

b) Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan

c) Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag

d) Geef zelf het goede voorbeeld

e) Leer uw kind voor anderen op te komen

f) Leer uw kind voor zichzelf op te komen